

FORBRUGERRÅDET

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Retsudvalget
L 41 - Bilag 4
Offentligt

20. november 2006

Benedicte Federspiel
Dok. 46973/ph

Foretræde for Retsudvalget den 23. november kl. 15 vedrørende L 41

I forbindelse med Forbrugerrådets foretræde for Retsudvalget den 23. november 2006 kl. 15 vedr. forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (gruppesøgsmål m.v.) (L 41) har Forbrugerrådet udarbejdet dette korte notat, der omhandler vores hovedsynspunkter og vil blive uddybet under foretrædet.

1. Mærkesag

Det har i mange år været en mærkesag for Forbrugerrådet at få indført gruppesøgsmål i retsplejen – et ønske, der deles af forbrugerorganisationer i hele verden. Forbrugerrådet støtter derfor generelt justitsministerens lovforslag vedr. gruppesøgsmål, der hviler på Retsplejerådets betænkning, hvori det påpeges, at samfundsudviklingen medfører, at retssystemet må tilrettelægges sådan, at også forbrugere med mange små krav oplever, at de også kan få deres ret.

Det betyder ikke, at det vil komme til at vrimle med sagsanlæg, men at de sager, som ikke bliver ført i dag, fordi det drejer sig om mange forbrugere og mindre beløb – sager som individuelt er uprocesbare i Retsplejerådets terminologi – vil få en chance for at blive ført. Der har gennem tiden været flere eksempler på, at forbrugernes retsbevidsthed krænkes, og hvor erhvervsdrivende har kunnet lukrere på, at retssystemet ikke kan rumme sådanne sager. I sit høringssvar har Forbrugerrådet nævnt eksempler på disse sager.

2. Massiv modstand fra erhvervslivet

Det anføres ofte af industri og erhvervsliv, der er massivt imod, at denne procesform indføres, at man så vil få "amerikanske tilstande", hvilket ikke er positivt. Det samme blev anført, da direktivet og loven om produktansvar blev vedtaget, uanset at der dengang som nu kan opregnes utallige forskelle på såvel materiel som processuel ret mellem Europa og USA. Dette lovforslag sætter da også ganske stramme betingelser for, at gruppesøgsmål kan anvendes, bl.a. skal domstolen godkende det, grupperepræsentanten godkendes, og der kan stilles krav om sikkerhedsstillelse.

3. Tilmelding/framelding

Overordnet er der 2 forskellige modeller – en, hvor man skal tilmelde sig, og en, hvor man skal framelde sig.

I Sverige blev der for nogle år siden indført gruppesøgsmål som tilmeldingsmodel. Erfaringerne har ikke været positive. Det har været særdeles vanskeligt og ressourcerekrævende at administrere at avertere efter og finde forbrugerne, og den præventive effekt over for de erhvervsdrivende tilsvarende beskeden. Dette forhold forvrides i modargumentationen til, at der kun har været få sager i Sverige, og derfor er det ikke relevant at indføre gruppesøgsmål.

Lignende erfaringer har man haft i Frankrig, hvor Forbrugerrådets søsterorganisation har anvendt kolossale ressourcer på at finde forbrugere, som var blevet ført bag lyset af en aftale mellem teleselskaberne, der af konkurrencemyndighederne var dømt til at betale en bøde, med beskedne resultater til følge.

Derfor har Retsplejerrådet og regeringen foreslået, at frameldingsmodellen kan anvendes i særlige tilfælde, hvilket betyder, at også de resourcesvage forbrugere, der af den ene eller anden grund ikke kan nås, også bliver dækket.

Et frameldingssystem for mange forbrugeres små sager er også indført i Norge og omtales af det norske Justitsministerium som den mest effektive og retfærdige håndhævelsesform, fordi den stiller alle i samme situation lige – uanset ressourcer.

4. Hvem skal kunne føre frameldingssager?

I følge det danske lovforslag er det kun Forbrugerombudsmanden, der kan rejse en sag efter frameldingssystemet. Dette er ikke tilfældet i Norge, hvor fx også Forbrugerrådet kan rejse sådanne sager. Forbrugerrådet finder ikke, at det er rimeligt, at det udelukkende er en offentlig myndighed – en person – udnævnt af regeringen, der kan føre sådanne sager. Dette anføres ikke af mistillid til Forbrugerombudsmanden, men fordi en sags førelse vil være afhængig af, om Forbrugerombudsmanden er interesseret i og har ressourcer til at føre en sag. Forbrugerombudsmanden har derfor også udtalt sin støtte til, at også Forbrugerrådet bør kunne føre sager efter frameldingsmodellen - både fordi der allerede stilles meget skrappe krav til, at en sag kan føres i denne form, og fordi Forbrugerrådet meget let kan tænkes at føre sine egne mærkesager, som Forbrugerombudsmanden ikke vil have interesse i at føre.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Benedicte Federspiel
Chefkonsulent